

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, enntörtökön és szombaton dében. Ára évnegyedre 3 ft. o. 6. Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-5r 7 kr., 2-6 kr., 3-8 r. o. 6. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdj. Előfizetés s hirdetés a kiadó hivatalnál kezeltek.

A „nyiltér” cikkek sora után 30 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimrendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középtusa, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, oct. 21. 1866.

(D.) Az országgyűlés elvileg össze van hívva, s mondják, hogy a realisálandó országgyűlés megnyitásakor a felelős miniszterium is elvileg el lesz ismerve; de az országgyűlés összejevetele függ a cholera-tól, a miniszterium kinevezése a közösügyek sorsától. Cholera és közösügy! két oly akadály, melyeknek előgördülhető zátonyait be nem látjuk. Beszéljünk azonban azon föltevésével, hogy a cholera szünni fog s az országgyűlés összejöhet. Kérdés, mik a kilátások?

Még ezen most folyamatba visszahívandó országgyűlés megnyitásakor is a szeptemberi császári kir. nyilatkozványban kimondott ígéretek s a jogfolytonosság elismerése, valamint a magyar hazából a kormány élére lépett férfi individualitásokhoz kötött remények folytán bizalommal s jobb kilátásokkal választá meg képviselőit a hosszas politikai hánykódásban kifáradott nép, s bizalommal s reménnyel vonultak az ország szíve felé a nemzet képviselői.

Az uralkodó felség Magyarországnak általa kimondott integritását tényleg ismerte el az erdélyi részekben levő hatóságok küldöttjeinek meghívása által, s valamint e nagy elv elismeréséért kiválólag mi erdélyiekül, kiknek ős alkotmányunk egy csalconstitucionalismus által megsemmisítettét vala, hála-köszönettel tartozunk az uralkodó felség iránt, ugy nem tagadhatjuk meg tiszteletünket azon kormányfőfiak iránt, kik e részben a felségnek hű tanácsnokai kívántak lenni; azonban a hönegység magasztos intézményének élvezetére nézve a főkvánat e hon alkotmányos szabadsága.

Ezen szabadságba való tettleges visszahelyezést várta a közvélemény a kormánytól, s nemcsak a magyar királyságon belől, de a Lajtbán tul is. A bécsi lapok általában s az egy „Presse“-n kívül jóakarattal s méltánylaltal hirdették a magyar miniszterium kinevezését, sőt az európai nagy lapok is bizonyosnak hirdették azt, s a kormány ezen szándokát helyesnek találták.

Mind a mellett a kormány nem akart tulmenni a felelős kormány elvi elismerésnél s a rendes törvényhozás méltóságos rendszere helyett jobbnak látta a féltékeny alkudozás rendszerét tartani fenn.

Ez általán mindenfelé lehangolólag hatott a közvéleményre, s nemcsak a magyarok, de az osztrákok is kezdik veszteni az alkotmányos jövőben való hitüket.

Bizalmatlansággal lépik tehát a kormány az újból összegyűlendő országgyűlés elé, s a mint a lapok a legnagyobb párt köréből vett tudósításai kifejezik, az országgyűlés is bizalmatlanul fogja magát tartani, s magát már az összehíváskor az elosztás küszöbénél látja.

Meg vagyunk gyözdve, hogy az országgyűlés ha vádolhatja is a kormányt kötelessége elmulasztásával, teljesítendi saját kötelességét, s midőn a kormány eljárásával nem lesz is megelégedve, az uralkodó felség iránti loyaltással s atyai jó indulatában fektetett reményekkel fog cselekedni.

De a kormány s országgyűlés közötti ellentétekből tudjuk mi szokott következni: vagy az országgyűlés elosztatása s a kormánynak saját politikája igazolása végett a népre hivatkozása; vagy az, hogy az uralkodó elbocsátja azon kormányt, mely az országgyűlésben nemcsak többséggel, de párttal sem bír, s helyette oly kormányt nevez, mely a többséget megnyerni képes.

Annival tehát tisztában lehetünk mi is, hogy vagy ki fogják nevezni a magyar miniszteriumot, vagy az országgyűlés mostani folyamának napjai meg vannak számlálva.

Hanem aztán ha arra gondolunk, hogy az uralkodás a két alternatíva közül az országgyűlés elosztatását veendi igénybe, akkor megint egy újabb s talán sok részben keseredett politikai harc közt látandjuk a hazát és kormányt.

Nem tudjuk, mennyire vetett számot a mostani kormány a nép közvéleményével, de mi legalább ugy találjuk értesítéseink alapján, hogy a közvélemény a mostani országgyűlési többség által a politikai mérséklet s áldozatkészség netovábbját elérve látja, s nem

kell semmi látnoki tehetség ahoz, hogy az ország ezen kipróbált közvéleménye, a melyet 19 év sanyaru tapasztalatai jellemzilárd-ságában meg nem ingattak, akár hányszor fog a hatalom reá hivatkozni, az alkotmányosság s ős jogunk tiszteletének ugyanazon tiszta képét fogja visszatükrözteni.

A népre hivatkozás e szerint a kormány részéről nem tekinthető egyébnek, mint az ideiglenes állapot halogatásának, a melynek meglehet azon czélja, hogy ezáltal az európai események változó viszonyaihoz képest a kormány bővebben tájékozta magát a hatalmi cselekvények véghatáira nézve, de ez semmi esetre sem volna alkotmányos kormány-programm: mert az alkotmány azt követeli, hogy a kormányzás a nép valódi értelmisége többségének eszméihez képest haladjon előre.

És e részben az idők ma már tetemesen változtak, ma már, midőn a centralisatioról többé szó sem lehet, a magyar nemzet a birodalmi alkotmányosság előharcosa lön. Magyarország contumacirozása, a birodalom többi részének alkotmányos érületét hozza aggályokba, mert azon kormány, mely a birodalom egyik felének alkotmányos közvéleményét ignorálná, igen kevés kezeséget nyújthatna a másik félnek is, hogy ottan parlamentarizmus kormányzást fog folytatni.

Sőt ez éppen ellentmondás volna s nagyobb igazságtalanság mint az egész birodalomra kiterjesztett provisorium.

De a népre hivatkozás által éppen a miatt, mert a közvélemény aligha még valamivel nem lesz szélsőbb újabb családás után annál, mely a most működő országos képviselőtestületben fejezte ki önmagát, s melynek jelszava egy név, Deák Ferencz neve volt, ezen népre hivatkozás éppen nem állhat elé egy a mostaninál hajlékonyabb országgyűlést, sőt ellenkezőleg miután a közvélemény abban bizott, hogy Deák higgadt és mérsékelt programja lesz azon kulcs, a mely uralkodást és nemzetet a közös politikai cselekvésre összehozhat; midőn látja, hogy e program csak egy lépcsőül használtatik fel arra, hogy a nemzet ős jogainak magasságából mind alább-alább szállitassék; igen valószínűleg a mostani mérsékelt többségnél szélsőbb párttal fog kezdet, s az engedékenység helyett a merev negatióba, s tiszta passivitásba tér vissza.

Nem tudjuk, hogy ezen magatartást mennyire vélheti a kormány czélszerűnek a birodalom közel jövőjére nézve, s éppen ezért mi meg sem is ítéltjük: mennyi részben fogna szolgálni ily politika a trónnak további biztonságára, s a birodalomnak, sőt Magyarországnak is együttmaradására.

Ha kezeséget bírnánk arra nézve, hogy a nép közvéleményének megtagadása a trónt erősbbiti s Austria létét biztosítja, ha hihetőnek látnók azt, hogy az egyesekből álló kormányoknál mélyebb és bölcsőbb belátás létezik, mint a milliókból álló nép értelmiségénél; akkor átengedhetnők magunkat azon megnyugovásnak, hogy embereknél bölcsőbb kezek intézik politikai ügyeink haladását, s így azok zátonyra nem akadhatván, hazánk tul élendi azon zivatáros időköt, melyek főként Napoleon gyors halálával egész Európát lángba borithatják.

De az emberi természetben van az, hogy a nézetek többségében látja az erőt, vállvetett akarat s vállvetett küzdelemben tud lelkesedni, áldozni, s ha kell veszni is. Az államok összetartó ereje pedig éppen a lelkesedett önfeláldozás képességében fekszik. A mit a nép együtt akar, azt nehezen törheti meg a külellenség; kivált midőn egy harminczöt millió lélekből álló birodalom népeinek többsége jöhet az állam kérdései felett közös akaratra.

Ha az uralkodás a magyar miniszterium kinevezése által az országot ma megnyugtatta volna aziránt, hogy alkotmányyszerűleg a nép értelmiségének s választottjainak többsége alapján kíván és fog kormányozni; az erő érzete szállaná meg a népeket, s reájok esvén a trón s haza megtartása feletti felelőség egyik része, kérdésen kívül a haza minden polgára esztét, pénzét, munkásságát hozná áldozatul a haza oltárára.

Egyébaránt a felelős miniszterium eszméjének elvi elismerése is némi haladás lesz, miután ez ekkorig még világosan ki nem mondatott, de miután ezen elismeréshez képest a teljesítés a közösügyek megoldásának feltételéhez van kötve, belátható, hogy az elvi elismerés és teljesítés közt egy tátongó örvény fekszik; mert éppen a közösügyek kérdése a legruganyosabb, ez az, a melyet még is lehet oldani, s nem is a szerint, a mint a kormány akarja, miután a nemzet e részbeni engedékenységének határai évezredes történelmi jognak a nemzet életével összeforrott alkotása által vannak körvonalozva, a melyen tul menni oly önfeláldozás, a mely nem érdemli meg, hogy azt maga a nemzet tegye meg, miután ellenségei sem kényszerithetnék öt többre egy ily önfeláldozásnál.

Legfelsőbb kézirat a magyar fő-kanczellárhoz.

Ö cs. kir. apostoli Felsége következő legfelsőbb kéziratot méltóztatott a magyar kir. udv. kanczellárhoz kibocsátani:

„Kedves Majláth udvari kanczellár! Azon áldozatok közt, melyeket a legújabb lefolyt végzeteljes háboru-időszak szabott Rám, a magyar országgyűlés elcopolása a legsúlyosabk egyike volt, mivel magyar királyságom alkotmányos állapotának végleges szabályozása, s ezáltal az öszbirodalmambani alkotmányos tevékenység újra fölélesztése is határozatlan időre halasztatott el.

„Annál élelnebb örömmel látom a békekötés által azon lehetőséget nyujtva, hogy f. évi június 24-ről kelt határozatom által, a háboru bevégezéséig elnapolt magyar országgyűlést ismét összehívhasam.

„Azon sajnós kiterjedésnél fogva, melyet az uralkodó ragály legnagyobb fájdalomra szeretett magyar királyságom legnagyobb részében, különösen pedig annak fővárosában vett, — tartózkodom kell ugyan az összehívás határidejét már most meghatározni; azonban mégis megbízom önt, az arra megkivántató elöintézkedések haladéktalan előkészítésével, hogy az országgyűlés az egészségi viszonyok kedvezőbb fordulata esetében nagyfontosságú tevékenységét a legrövidebb idő alatt megkezdhesse.

„Továbbá megbízom önt, hogy magyar királyságom mindazon lakosainak, kik a létezésében fenyegetett birodalom védelmére önkényt fegyvert fogtak, legöszintébb köszönetemet nyilvánítsa, s legmelegebb elismerésemnek kifejezést külsőönözzen azon áldozatkész részvét számtalan bizonyítványaiért, mely vitéz hadseregem s derék szövetséges társaim sebestül harcossai irányában egyenlően szeretetteljes ápolásban tanusítottak.

„Az illetők bizonyosnak tarthatják, hogy míg ők ezáltal a felebaráti szeretetnek egyik legnemesb kötelességét teljesítik, egyszersmind atyai szívemenek legmélyebb megszomorodásában valódi vigaszt nyujtottak.

„Bécs, oct. 17. 1866.

Ferencz József, s. k.

Igy se jó, ugy se jó.

Közelebből megmagyaráztattam magamnak a „Gazetta” egy néhány cikkét, mert notabene én, mint ó időbeli vármegyén is birtokos ember, jól tudok ugyan aláhul, latinul is jól tudok, de bizony, mi türes tagadás benne, románul még nem vagyok eléggé bele tanulva.

Megmagyaráztattam tehát magamnak a bras-sai román lapot, hadd lássam mit beszél Baritiu ur, mert mondják, hogy 1861 óta igen sokat változott.

Menykö nyugöldöd ember lehet azon tisztelt ur. Nő hanem hisz az más ember fán is megcsik. Különösen dühös az ember két esetben, u. m. pro primo mikor követel valamit s követelését jogosnak akarja feltüntetni, holott ő maga is bizonyosan tudja, hogy nincs igazsá, s pro secundo, mikor valamit érez szívében, de nem merészi kimondani, mert nem szabad s szeretné mégis, hogy az, a mit most kimondani sem szabad, valaha teljeüljön.

Valahogy így van Baritiu ur a maga politikájával is, mert annyi bizonyos, hogy még nem csak az osztrák birodalomban, de Európában sem találtak oly programot, a mely öt kielégítse.

A magyar királyság alkotmánya sem, mert az a magyar királyság; Erdély alkotmánya szintén nem tetszik, mert az a magyaroké, székelyeké s szászoké volt — a mint ő állítja, holott, a mint mi tudjuk, a nemességé és polgárságé vala, nó de az mindegy. Nem tetszik neki a dualismus, mert akkor a magyar uralkodik a magyar királyságban és a német a birodalom német-szláv tartományaiban; de nem tetszik neki a pluralismus is, mert akkor az oroszok által patrocinált szláv érdekek emelkednek felsiore, s az orosz hatalom által patrocinált szlávok mint egy tal kőnányt képesek felfalni a magyar királyságot elegebelegy népeivel egyetemben.

De még a Kossuth által kikalkulált dunai confederatio sem tetszik neki, a mely szerint egyszer Pesten- máskor Belgrádban, s máskor meg Bukarestben tartanak szónoklati előadásokat a népek választottjai; mert akkor végre is még Baritiu ur is megérné, hogy Pesten is meg kellene jelennie a barbár és gaur magyarok fővárosában, s kérdésen kívül a magyarok, kik még az osztrák-magyar regnicolaris deputatioról is csak ugy beszélnek, hogy hipp-hopp egyszer Bécsben vagy Prágában, máskor meg mindenesetre Pesten, ezek a konok fejül magyarok el nem mennének mind annyiszor Bukarestbe; de azért sem tetszik neki az ily forradalmi eszme, mert ő, ez idők ezert, hű és loyális osztrák alattvaló.

A magyarok ellenben csak is a dynastiának alattvalói.

A magyarok ninosenek Ausztriához kötve, csak a dynastia által. Magyarország nem az osztrák tartományokkal, hanem a dynastiával s azon részekkel, a mit a dynastia magának megtart, van összekötve. Ezért követelik a magyarok jogszertü dualismusokat, mert nekik királyok maradtak a Habsburg ház e század elején akkor is, mikor megszűnt római császár lenni, s királyul maradt a magyar király, ha valaha megszűnték, Austria császára lenni, a mi azonban soha se történnék meg. Hanem miután a jog így áll, jó azt megörizni Magyarországnak is s a királyi háznak is, mert az ember végre sem tudja, mit hoznak az idők.

Most már ha Baritiu ur nem Ausztriához, hanem valóban a dynastiához volna loyális, védelmeznie kellene a dualismust, mert ez a Habsburg ház souverain joga, a magyar szent korona kötés szerint ezen királyi házá, s nem tartományaié, következöleg ezen királyi korona nem száll azon praetensioik jogán, melyeket akár nemzetiség, akár természetes határok eszméje mellett a császári ház ellen formálhatnának, Ausztriának nem járuléka Magyarország, tehát a dualismus a királyi ház jogának védelme, és a dualismus nem tetszik a „Gazetta”-nak.

Miután tehát az eddig felfedezett államviszonyi formák közül még egyik sem nyerte meg tetszését. Valjon mi tetszhetik neki?

A „Golos” igaz, hogy azzal biztat minket, hogy a muszka elfoglal a Tiszáig, mert Erdélyben s tul azon a Tiszáig mind hű ruthének laknak. A „Golos” szerint tehát tán B. ur is ruthen. Igende éppen B. ur volt előharcosa annak, hogy az oláh nyelvből a cyril betűket kiörlöjék; tehát maga segített e részben felmondani az oroszokkati atyafiságot.

E szerint tehát a „Golos” programja is aligha tetszik a fenemlített urnak.

Hanem tudja mit? nekem van egy planumom, mit mond hozzá?

Ne egyesüljünk Magyarországgal, azaz: hogy miután a törvény egyesített, ne engedelmeskedjünk annak a törvénynek, remonstráljunk, meglehet, hűből lesznek segítségeink Erdélyen kívül is.

Mikor aztán Erdély küllön szakadt, ragadjunk fegyvert, hódítsuk meg Moldovát, Oláhországot s annectáljuk magunkhoz hospodarjával együtt, akkor aztán ránduljunk a havasokot, hódítsuk meg Bihar, Szathmár s Aradmegyét Zaránddal egyetemben, s kiáltunk: éljen az új Daco-siculo-saxo-bulgaro romanía!

Ez, elhiszem aztán, jobb lesz a dualismusnál. Mit mond hozzá B. ur?

Egy falusi diplomata.

Lapszemle.

A mint a bécsi lapok írják, Ausztriában ismét emeli föl fejét a bureancratia. Ezek közül több oly tekintély, mely egy időre félrevonult, most előlépik, sőt hiszerint báró Lichteufelsz vezérlete alatt egy memorandumot is készítettek, melyben kérik ö Felséget, hogy a februári patens értelmében létesített bővebb reichsrathot hívassa össze, s

ezzel döntesse el az alkotmánykérdést. Arról is beszéltek, hogy a miniszterium elnökségével újból Rainer főbízott meg, a mely intézkedés természetesen a miniszteri felelősség eszméjének utját már előre is bevágta.

A mint mondják, az udvarnál nagy küzdelem volt a magyar országgyűlés összehívása kérdésében. Báró Sennyey a mellett küzdött, hogy a miniszteriumot nevezzék ki. Miután ezéjárt nem érhetett, beadta lemondását, a mit azonban ő Felsője nem volt hajlandó elfogadni, s b. Sennyey is miután a leiratban a miniszterium kinevezése határozottan meg fog ígérteni, megtartá állását, nehogy az idegen kezre kerüljön.

Ugy látszik, hogy az udvarnál oly fordulatok történnek fel, melyek a magyarok bizalmát tetemesen csökkentik. Ezen nem ürvendzettől hangulatra mutat a „Wanderer“ következő pesti levele is.

A „Wanderer“ pesti levelezője ezt írja:

„Egyik bécsi lap tudósítása szerint a magyar országgyűlést összehívó rescriptumban „azon félre nem magyarázandó hely is előfordulna, mely szerint a magyar miniszterium kinevezése a tárgyalás kielégítő befejezése esetére kitételezésre van bízva. E tudósításban nincs semmi meglepő, nincs semmi, mit eddig is már ne tudnunk volna. De azt tartjuk, hogy mi sem mondunk újat a kormányra nézve, ha azt állítjuk, hogy a kormány nem ringathatja magát egy pillanatig sem azon hitben, hogy e biztatás, e föltételes engedély képes lenne a Magyarországon, valljuk meg, ez időben ingerült kedélyeket megnyugtani, s az országgyűlést, melyet a kormány e szerint újabb negatívójával ingerelve, arra bírni, hogy a tárgyalások nyugodt folytatására szánja el magát. És feltéve, mi a jelen viszonyok között nem valószínű, hogy az országgyűlés beleegyezzen a tárgyalásokba, mi kitételezés lehetne az országgyűlésnek arra nézve, hogy a nemzet jogos követelése teljesülni fog? A gr. Andrássyval folytatott értekezletek folytán meggyőződünk a felől, mit tart, és előre tudhatjuk, mit tartandó a kormány a tanácskozáskor kielégítő befejezésének. És így még azon, szintén nem bizonyos esetben is, ha e mindenesetre ingerült országgyűlésen a Deák-párt többségben maradna, lehet-e kitételezés arra, hogy a miniszterium minél előbb kineveztetik? — Nem.

„Azonban itt mindenkéfélt azon kérdés áll elő, hogy engedheti-e az országgyűlés azt, hogy a nemzet törvényes követelésének teljesítését föltételekhez köthesse a kormány? — Megengedik-e tovább is a birodalom körülményei, hogy a magyar országgyűlés és a kormány végtelenül circulus vitiosusban forogjanak? — A kormány ugyanis a felelősséminiszteriumot a közönségi tárgyalások kielégítő eredményétől föltételezi; az országgyűlés ellenben csak törvényes kívánságának megelőző teljesítése esetében kész a kormány várakozásának megfelelni. A nemzetre ugyanis nem bírhat meggyőző erővel azon állítás, hogy a kormány nincs elvi ellenében az országgyűléssel, s hogy a föltételek kormány kinevezése biztos kitételezésre van bízva, ha a tárgyalások kielégítő befejezésére vezetnek, s hogy ez ígérethez az elvi elismerés benn rejlvén, az országgyűlés mérsékletétől függ az ország kívánságának teljesülése. Ez, ismételtük, ránk nézve nem bírhat meggyőző erővel, mert a felelős kormány iránti jogos tény teljesülése mégis precariornek tűnik fel, midőn e teljesülést a kormány attól föltételezi, hogy a közönségi tárgyalások a kormányt (vagy tán a reichsrahtot, vagy Landtagokat is) kielégítő befejezést nyerjenek. De nem is e körül forog a kérdés.

„Az országgyűlés, mely mérsékletének félreismerhetlen jelét adá felirataiban, s az által, hogy csak a törvény által szentesített jog érvényét követeli, legnagyobb készséggel mellett sem hagyhatja el most a felirataiban kijelölt álláspontot. Az országgyűlés, mely a hatalom irányában a jog, a positiv törvény terén áll, nem engedheti meg, hogy jogos, törvényes kívánságának teljesítését föltételekhez kösse a kormány. Ezt tényleg teheti a hatalom, de az országgyűlés a törvény postulatumaiboz szorosan ragaszkodik. Ez az országgyűlésre nézve elvkérdés.

„Az új viszonyok, tudjuk, új feladattal ruházták fel a magyar országgyűlést. Hogy az országgyűlés e feladatát ismeri, felirataiban és által is tanúsítja, hogy a közös ügyek rendezése végett bizottmányt nevezett ki. De, valamint a pragmatica sanctio alkotásakor a nemzet szabad választási jogának elismerését, a nemzet ősi szabadsága és alkotmányja, s a sz. korona integritásának biztosítását, megerősítését az akkori fejedelem és kormány nem attól föltételezte, hogy előbb az örökösödés rendje határozassék meg, ugy most, midőn az új viszonyok a magyar nemzet törvényhozását közjogi törvények alkotására hívják fel, az ország fennálló törvényes jogának elismerése, törvényes követelésének teljesítése nem föltételezhetőek attól, hogy előbb az új viszonyok rendezetessenek.

„Mit az idő, mit a viszonyok követelnek, azt teljesíteni fogja az országgyűlés. De ennek első feladata: a törvény, az ország jogának megóvása.“

Reményi és hegedűje.

(D.) Reményi közöttünk megjelent, e hó 21-dikén este adta első hangversenyét. E sorok írójának most volt alkalma először hallani e nagy-

hírt magyar hegedűművészt. Előadásáról kiválólag a magyar zene szempontjából kívánok szólni, mert a világnak volt Paganinija, a világ-zene mutatott fel Reményihez hasonló hegedűsöket, de a magyar zenének azon fényét, melyet az az európai zenezet terén kivívott, bizonyos a legnagyobb mérvben Liszt zongorája s Reményi hegedűje vitva ki. Az őseinkről leszállott zene a komolyság és nemes kedély jellegét hordja magán, ha voltak-e ezen nemes zenének és időkben illetékes exequenssei, azt mi természetesen nem tudhatjuk, utóbbi századunkban e gyönyörű és magas zene néplünknek a műveltségben legalól álló osztálya a cigányok által látnak inkább művelve, vagyis jobban mondva, úgy a hogy lehetett: megőrizve; hollott kérdésen kívül azon nemes jelleg kifejezésére, melyet ő zenesztelnök visel magán, a műveltség sokkal magasabb foka kívánatik, mint a mit a nép legalsóbb osztályainál föllelhetni, s így mi zenénk művelésével csak úgy valánk, mint a rómaiak korvác metzöz művészeikkel, kikről Horácus mondja: „Aemilium circa lusum faber imus, et arguis exprimit, et moles imitabitur aere capillos!“

Nálunk is csaknem azon kéz forgatta a nyitrettyűt, mely a kalapácsot, s melyet egész korlátolt művészetében csak a természetes zenei érzék vezetett s kevésbé a genialitás, mely magasabb műveltség inspiratív nélkül nehezen fejlődhetik ki, s még kevésbé a művészet teréni tudományos képzettség.

Megragadta a nemzetet a cigányzene is, mert csak ide költözött át az ősi dal, melyre ható busongó szelleme, s habár e szellem nem beszéltetett az utódokhoz illetékes organismuson át, töredezett hangjaiból is rá ismert a nemzet ősi szent erekléire!

Mennyire másszerű hatással van lelkünkre, kedélyünkre s érzelmeinkre, midőn ez ősi bájhangozat a világszene-művészet organismusa által előadva láthatjuk; és kivált midőn az előadás technikai könnyűségével párosítva látjuk azon nemzeti érzéket, mely valamely nemzeti zenének megkülönböztető sajátosságait s jellegét egyedül képes kiemelni a zenei szabályok általános természetébe köztül?

Ezen nemzeti érzelem adja Reményi hegedűjének avon feltűző sajátosságát, mely őt az európai nagy városok műértő szakemberei előtt, más hegedűművészeketől megkülönböztetve, ezen érzelem van kifejezve megragadó Rákócziában, melyet most hallva nem csodálkozhatunk azon, hogy róla a külföldi zeneirodalom is akkora elragadtatással, sőt meglepetéssel szólt.

Kérdésen kívül Reményi általában, mint hegedűművész, mostan élő pályatársai közt a legkitűnőbb helyet foglalja el, van azonban egy előnye mindenkéfélt: a magyar zene effectusa, melyben vele ekkor az ismert művészek közül egyik sem versenyezhetett.

Ő nemzetének azért dicsősége, mert, mint hegedűművész, a világművészet színvonalán állónak van Európa-szerte elismerve, éppen úgy, mint zongoraművészetében Liszt; és mert ő a hegedűn éppen úgy, mint Liszt a zongorán, a művészetit bir ezen magas regiojából, s az ezen magasságot kivívni képes művészi genius hatalmával mutatta be a világnak a magyar zenét, a mely éppen a busongó és olvadozó meneténél fogva leginkább a húros hangszereken kifejezhető.

Nem akarom itt festeni azon benyomást, melyet Reményi hegedűjátéka lelkemre tett, nem akarok írni azon kedves, andalgó magyar dallamokról s lyrai változatairól, melyekből a szerelem s barátság csalogányhangjai szólnak, nem a viharos Rákóczi ábrándról, mely előnkbe festi a busongó csimpolyást s a dalai után csakhamar felriasztott tábor gyülekezeti zaját, a távoli kürti harsona-szót a mellettünk elhaladva füleinket harmóniatlanul is megrázó s megint az összhangzásba visszaolvadó doberpéget, a harc elhaló s a közeledés által újra viharra fokozódó lárámját, mindezeknek művészi hivatelt hallani kell, mert a szó ki nem fejezheti azt, a mit a zene kifejez, mely felfokozza a képzelődést, előidéz egy perez alatt a századokat szenvedésével, örömeivel, villámgyorsasággal lebentve el lelkünk előtt a gyors fejlődő nagy ősi alakokat vagy reminiscenciákat, mint a „hassis“, melynek örjült élvezete a muzulmán előtt Mohamed hét egének minden angyalait s neotárjait percek alatt idézi elő s izeltteti.

Nem akarom szóval festeni a zenévé vált költészetét, csak azt kívántam itt kiemelni, hogy Reményi a magyar zenének ősi alakját teljes pompájában állítja vissza; és az élő nemzedék jelenik meg ott, a hol ő jár, s hegedűje andalító hangjai közt örvendjen és könyezzen még egyszer, elhalt őseinek szellemtársaságában.

Egy pár szó a jótékony intézetekről, emberbaráti szempontból.

II.

Az emberbaráti nemes kötelmek közé tartozik, oly jótékony intézetek alapítása, a melyek árvák gondozásával foglalkoznak. Természetesen itt csak is oly árvákat értünk, a kik szüleiktől kis korban minden vagyon és segély nélkül maradnak el s lesznek — úgy szólva — földföfutókká. A mely állam az ilyenek számára ápoló és nevelő intézete ket alapít, arról el lehet mondani, hogy fel fogta

hivatását, és hogy az a műveltség magasabb színvonalára emelkedett.

Ezelőtt néhány évvel Helvetia egyik városában egy izletes külösőjt épület homlokzatán a következő felirat vonta magára figyelmemet: „Maison des Orphelins“; a mi szóról szóra annyit tesz, mint árvaház. Elég leend ezen intézetről itt annyit jegyezni meg, hogy az főleg oly gyermekek számára van alapítva, kik kiskorban és minden vagyon nélkül maradnak el szüleiktől, hogy felvéteik abban minden apa és anya nélkül maradt gyerekek 7 évtől 13 évig, és hogy ez intézet ellátja őket lakással, élelemmel és öltözettel, részesíti elemmentaris és professionalis oktatásba, és gondozza mindaddig, míg az árvák professiojokat végezve, életüket fentarthatják.

Nagyon tűdvös lenne, ha hazánkban is ilyen árva nevelő intézetek alapítatnának, mert a mint mindentől e világon, ugy nálunk is maradnak árván szegénysorsuk, kik nyomor és inség közt növekedve, igen gyakran kísértetbe jönnek, mivel a rossz magaviselet sokszor szűlő oka, a még nagyobb rosszak; elromolnak, s a helyett, hogy a társadalom hasznára lennének, válnak annak terhére. A „Szegény árva nevelőintézet“-ek felállítását által

egyfelől ez a rossz akadályozva lenne, míg másfelől az a haszon báramanék belőle, hogy az értelmesebb iparos osztály száma növekednék s ez által a hazai kézműipar lendületet nyerne. Vélekedésem szerint a városokat kellene e czébra kiszemelni, mivel a professionalis oktatás egyedül csak ott eszközölhető legkönnyebben. Nagyon fontos lenne ezen intézmény különösen a Székelyföldre nézve, a hol a túlnépesedés miatt honfitársaink nem élhetvén a földművelésből, egymásra vándorolnak ki az idegen földre. Legalkalmasabb fekvéstű székely városok, az árva-nevelőintézetek felállítására, a következők: Gyergyó-Szent-Miklos, Csik-Szereda, K. Vásárhely és Udvarhely. Ezek felett áll azonban a Székelyföldre közel fekvő Brassó, mivel ott a mesterségek különböző ágai feltalálhatók. A mi már a „Szegény árva-nevelőintézet“ épületeit illeti, arról, én nem levén építész, csak annyit jegyezni meg, hogy abban étterem, néhány lakszoba, tantermeknek, felügyelőszobának és konyhának kellene helyet foglalni. Az elemi tanítás eszközlésének magában az illető épületben naponta két-három óráig, míg aztán a nap többi óráit az illető iparoknál töltönek az árvák. Zarnai.

23,603./1866. sz.-hoz.

KIMUTATÁS

az Erdélyországban uralkodó choléráról szeptember 30-tól kezdve october 15-ig 1866. Hogy az országban uralkodó cholera-járvány állásáról mindenki tudomással bírjon, a kir. kormánysszék rendeletéből ezentul minden 15 napban e járványnak menete közöltetik.

Törvényhatósági környék	Helység	Népség	A járvány kitelése napja	Szeptember 30-án maradt	October 15-ig szaporodott	Ezéből		Oct. 15-ig beteg maradt	A járvány kitelése napjától kezdve october 15-ig		A járvány megszűnt	
						összesen	meggyógyult		meghalt	megbetegedett		meggyógyult
Brassó-vidék	Brassó	27,000	18/7	21	28	49	23	19	7	671	380	284
	Hosszúfalu	9,000	10/8	5	12	17	6	8	3	66	25	38
	Csernátfalva	3,100	24/8	4	—	4	3	—	1	25	14	10
	Bácsfalva	2,170	2/8	—	—	2	2	—	—	21	7	14
	Türkös	4,300	14/8	5	3	8	6	1	1	74	27	46
Fogaraszvidék	Fogarasz	4,163	10/10	—	5	5	2	3	—	10	2	8
	Barátos	938	6/9	—	5	5	5	—	—	20	15	5
	Telek	567	30/9	4	11	15	8	2	5	39	29	5
	Gelence	2,364	24/8	28	—	28	21	6	1	28	21	6
Háromszék	Kovácszna	3,110	23/8	1	2	3	2	1	—	51	32	19
	Baróth	2,300	9/9	2	24	26	20	6	—	34	23	11
	Dálnok	1,800	4/9	—	—	2	—	—	—	2	5	2
	Zagon	1,128	27/9	1	3	4	1	3	—	4	1	3
	Nagy-Ajta	1,262	21/9	—	3	3	—	1	2	4	—	2
Felső-Fehér-megye	Osdola	1,950	28/9	—	10	10	—	6	4	17	6	7
	Árapatak	1,099	18/9	3	1	4	3	—	1	12	7	4
	Úrmös	907	17/10	—	1	1	—	1	—	1	—	1
	Hidvég	1,899	16/9	—	2	2	—	—	2	6	2	2
Csíkszék	Jenőfalva és Sz. Tamás	3,072	3/10	—	33	33	6	15	12	39	6	15
	Kászonszalva	1,340	27/8	2	1	3	3	—	—	10	7	3
	Tusnád	1,500	15/9	7	39	46	32	11	3	66	44	18
	Csik-Karcfalva	729	3/10	—	11	11	4	3	4	11	4	3
	Csekef. és Sz. Márton	1,446	28/9	—	17	17	7	6	4	17	7	6
Torda-megye	Mesterháza	972	3/9	5	2	7	—	1	6	66	46	14
	Erdő-Csanád	624	30/9	—	63	63	26	21	6	63	36	21
	Naszód	1,945	15/9	10	151	161	95	42	24	214	135	55
	Hordó	530	9/10	—	40	40	11	8	21	47	11	15
Naszód-vidék	Salva	1,116	9/10	—	21	21	6	2	13	25	6	6
	Mittelei	548	12/10	—	17	17	6	7	4	17	6	7
	Bethlen	1,490	3/9	4	17	21	14	4	3	47	33	11
	M.-Nemegye	805	27/9	—	58	58	28	21	9	58	28	21
Belső-Szolnok-megye	Ilosva	610	5/10	—	36	36	—	11	25	36	—	11
	Szászárma	617	2/10	—	12	12	6	4	12	12	6	4
	Magosmárt	162	6/10	—	5	5	—	3	2	5	—	3
	Virágos Berek	359	5/10	—	13	13	6	6	1	13	6	6
Hunyad-megye	Kőfarka	466	9/10	—	7	7	—	3	4	7	—	3
	Hollomész	879	6/10	—	1	1	—	—	1	1	—	—
	Bretye	200	1/10	—	15	15	1	7	7	15	1	7
	Maros Ilye	950	2/10	—	16	16	2	6	8	16	2	6
Udvarhelyszék	Szabados	550	26/9	—	24	24	10	9	5	24	10	9
	Olosztelek	730	25/9	—	24	24	10	3	11	24	10	3
	Hermány	1,000	6/10	—	34	34	—	20	14	34	—	20
	Vargyas	1,487	6/10	—	3	3	1	—	2	3	1	—
Kolozsvár	21,361	12/10	—	7	7	3	4	—	7	3	4	
Összesen:	114,689	—	106	777	883	390	274	219	1,958	1,002	737	

Mint hogy a mint a jelen kimutatásból kitűnik, cholera esetek Kolozsvárt is mutatkoztak, a felsőes királyi kormánysszék e járvány lehetőleg megakadályozása végett a már fennálló városi cholera-bizottmányhoz még kormánysszéki biztosokat is nevezett ki, u. m. kormánysszéki tanácsos báró Bornemisza János urat, ki egyszersmind az elegy bizottmány elnökségével is megbízott, az országos főorvos Dr. Pataki és kormánysszéki titoknok Pál Sándor urakat.

Különfélek.

* Színházunk megnyitása, a színész nyugdíj-intézet javára összesen 217 forintot jövedelmezett, mely összesen Fehérvári már be is szolgáltatta a színházi pénztárba. Vajha minél hamarabb kinövé magát ez összeg, hogy néhány év múlva meg lehetne kezdeni a nyugdíjazást, mely a legbiztosabb módja színházunk kitűnőbb tagjait állandóan megtarthatni.

* Tegnapelőtt tartá meg Reményi első hangversenyét a Redoute termében. Mit szólunk Reményi-ről, kit közönségünk már jól ismer? Mit szólunk játékáról, melyet a napi sajtó évek hosszú során a dicsérettől fel egész az elragadtatás minden árnyalatain keresztül olya részletesen ismertettek, hogy ma már csak ismétlésekbe ereszkedünk, ha játékát nagyszertűnek, merészesnek s a jó ég tudja még minek nevezünk el. Ezek helyett csak annyit jegyzünk meg, hogy Reményi európai művésztársai között ma is az egyetlen, kinek sikerült le térni az annyiaktól járt ösvényről a nélkül, hogy utat veszett volna; sőt ellenkezőleg, új tét hódított magának, melynek vadregényes s valóban járatlan

utain éppen oly bámulatos könnyűséggel jár, mint járnak társai a régi uton, a régi formák ismert határai között. Neki nem volt elég a classicus világ, messzebb, tovább vágyott, s hogy ezt tehesse, vérbe mártja a vonót, s hallgatóit vízi magával a csatákba, a búrokban a tábori riadót, a táborok egész erejével működik, majd vízhangra kél a tábor legtávolabb része is, a trombiták harsognak, s zaj nőttön nő, s az óriási chaos előri a a tetőpontot. E szédítő magasságból a művész keze biztosan vezeti le a felkorbácsolt vad harosi zajt, le, egészen a csendes neszig, a távol messzezig elnyeli az utolsó hangot is, de nem még sem, van még valami álomszerű suttogás, melyet ha figyelmeesen hallgatunk, úgy tűnik fel, mintha a csata-zaj visszatérne, a legtávolabb batártól ismét hangzani kezd a trombita és dobörgés, a szellő el-el kapja a hangot, mely újult erővel tér vissza, mind jobban és jobban, mind közelebb, s mikor az ellen már biztosan előttünk áll, „Előre!“ megszólalt a Rákóczi-induló olyan erővel, a minőt csak Reményi tud előteremteni! És a közönség az illusio legmagasabb fokán hogyne törne ki tapsviharra? A mi a közreműködőket illeti, Huber Ida asszonyról

stár: akarattal, még a végrehajtásnál is. Drouyn de Lhuys eredetileg orleanista volt, s ezen színezete soha sem halványult meg. Mi nagyon sajnáljuk, — végi a „Köln. Ztg.“ — hogy az alkotmányos monarchiára törekvő orleanista párt egyszersmind az Franciaországban, mely rövidlátó elvakultságában a legelleneségebben ellene tör Poroszország megerősödésének és a német egységnek. Mindaddig, míg ez meg nem változik, okunk van a napoleoni császárság fennállását kívánunk.

Berlinben azon hír van elterjedve, hogy a porosz király legközelebb Németország császáranak fog proclamálni, és pedig a jövő év első hónapjában egybegyűlendő északi német parlament működését ezen cselekvéssel kezdené meg.

Flensburg, oct. 14. Ma Rothenkrugban nagyszámu észak-schleswigiek gyűlést tartottak, melyben elhatározták, hogy egyetlet alakítanak Schleswig szétdarabolása ellen.

Kassel, oct. 14. Ma délen Blonski porosz tábornok az összes volt kurhesseni katonákat, tiszteteket s hadügyi hivatalnokokat a porosz király hűségére eskettette fel.

Berlin, oct. 19. A „Zeidl. Corr.“ írja, miszerint a Szászországi békeszerződésben az van kikötve, hogy Szászországot ideiglenesen porosz katonaság tartandja megszállva mindaddig, míg a szász hadsereg reorganizálva nem lesz.

Egyiptom. Egy Alexandriából sept. 25-ről kelt levélből a „Wand.“ a következőket közli: „Az egyiptomi hadsereg parancsnoka, Sabin pasa visszahivatott. Haditörvényszék elé fog állítani, hogy magát igazolja, mikép engedhette működési vonalát a crétaik által elvágni. Az ily hanyagság halállal fog büntettni. Sabin pasa, ki már Crétaból jelentést tett az alkirálynak eljárásáról, vereségét azon körülménynek tulajdonítja, hogy a török csapatok, habár tudósítottak az egyiptomi bajos helyzetéről, minden segélyt megtagadtak és négy napon át tétlenül maradtak Kanea előtt. Azon tudósítás, hogy a crétaik 150 beteg egyiptomit megöltek volna, czélzatos koholmány. Ma mintegy 900 sebesült érkezett ide. Az alkirály, kit hadseregének megsemmisítése és a roppant kiadások, melyeknek magát kitette (rövid idő előtt ismét 800.000

tallért küldött), már gondolkozóvá tesznek, — okot keres a visszahúzására. — Itt nagy a kedvetlenség és nyugtalanság a zavarok miatt, melyeket az alkirály Egyiptomnak okozott.“

Ujabb Bécs, oct. 20. A „W. Abp.“ egy cikket azt mondja, miszerint a magyar országgyűlés egybehívási határidejének biztatlanságát érintő különféle fejtegetések nem vették figyelembe a legfelsőbb kéziratban nyomtatékosan nyilvánuló azon császári akaratot, miszerint ezen országgyűlés tevékenysége a legrövidebb határidő alatt újra megkezdessék. Figyelmen kívül hagyják továbbá azt is, miszerint az uralkodó az udv. cancellárt a szükséges intézkedések haladéktalan megtételére utasítja. A ki ezen intézkedések természetét és terjedelmét ismeri, nem fogja magát elzárni annak belátása elől, hogy — mihelyt ez intézkedések megvannak tve — az országgyűlés egybeülése megtörténhetik. Az azonnali egybehívásnak kizárólagos akadályaul a járvány tekintendő; az e tekintetbeni kétkedések jogonlatlanok.

Florenz, oct. 18. Az „Italia“ írja: Holnap reggel megy végbe egész Velencez hivatlos ismét átengedése Olaszországnak.

Lipsee, oct. 19. A nemzeti egyetlet pártjának 400 tagja ma gyűlést tartott s elhatározta, hogy a városi képviselőt szavazatához csatlakozik; egyttal válaszimányát azzal bizta meg, miszerint ez a porosz-szász békekötés további késleltetése esetére kérje meg a porosz kormányt, hogy hívja össze a szász kamarákat, melyek az ország érdekait a király vonakodó politikája ellen óvják.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

October 20-án: 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 67.50. 5%. Metallikus 100 frt 61.45.—Bankrészvény 718.— Hitelintézeti részvény 200 forint 150.20. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2, kr 128.60.—Ezüst 127.75. Cs. kir. arany 6.09. 1860. kölcsön 79.40.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

Árlejtsési hirdetés.

A kir. főkörmányszéknek folyó 1866-ik évi october 1-ről 22151/315 szám alatt kelt rendelete folytán, a N. Szebeni cs. kir. Teréz árvanövelde irodájában, 1866-ik év november 21-kén szerdán reggeli 9 órakor, alább nevezett, az 1867-dik január 1-től december végéig terjedő, egy évre megkivántató szükségletek szolgáltatására, nyilvános árlejtsés fog tartatni. A szükséges tárgyak körülbelől a következők:

I. Ruhakelme:

- 800 rőf 7/8 rőf széles szürke vegyítékű erős posztó,
150 „ Spaniolet,
2000 „ legyolcs,
100 „ vászon, szalmazsáknak,
150 „ sternbergi kelme,
90 „ bélésparkét,
85 „ fekete kelme nyakravalónak,
1300 „ galand,
25 font pottendorfi kötő gyapottfonal,
30 „ varró czérna.

II. Bőr-talp szükséglet a lábbelire:

- 45 darab felsőbb czizmára,
13 „ fontos talpbőr,
16 „ középtalp (Brandsohlen)
30 „ borjúbőr,
20 „ juhőr.

III. Tűzifa szükséglet:

120 öl kemény tűzifa, a fűrészlési és hasogatási munkával együtt.

IV. Világítási szükséglet:

- 850 knpa lámpa-olaj,
150 font fagygyertya,
20 tucet éji mécs,
30 rőf lámpabél.

Irodai szükséglet:

- 4 rizma közönséges író papiros,
10 koncz finomabb papír, levelezésre,
4 koncz boríték papiros,
2 katulya érczött,
20 knpa tinta az iroda és iskola számára,
5 kötöt toll,
2 font peccésviasz.

Az árlejtsési feltételek, melyek a kötetendő szerződvény feltételei is egyszersmind, valamint a kikiáltási árak, naponta a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők az említtet irodában, hol a szükségesletek mustrái is megnézhetők.

Köteles mindenik ajánlkozó a szóbeli árlejtsés előtt, mint bánatpénzt, ama cikkek kikiáltási árának 5%-at letenni, melyekre ajánlkozni akar.

A szóbeli tárgyalás napjára és pedig reggeli 9 órakorig törvényes bélyeggel ellátott írásbeli ajánl. t. k. is elfogadtatnak.

Ezen ajánlatok, valamint az odatartozó külön csomagba rejtett bánatpénzek, melyek készpénz, vagy a napi árfolyam szerént számítandó állampapírok lehetnek, ezen cím alatt küldendők be: a cs. kir. Teréz árvaház Igazgatóságának N. Szebenben. Az ajánlatban be foglaltatandó az ajánlkozó vezeték- és keresztnéve, lakbelye és foglalkozása; ugyszintén mellékelve kell lenni a saját peccéttel jegyzett mintáknak azon czísekről, melyeket az ajánlkozó szolgáltatni akar.

Továbbá a rőf vagy mérték és súlyegységre ajánlott árak számokkal egy, mint olvasható betűkkel tisztán kiirandók. Az ajánlatban határozottan megjegyzendő az is, hogy az ajánlkozó az általa megtekintett s kelően ismert árlejtsési feltételeknek, melyeken a szerkesztendő szerződvények alapszanak, magát minden fenntartás nélkül aláveti.

Utólagos ajánlatok, az az olyanok, melyek a magjelelt határidő után érkeznek, nem fogadtatnak el.

Az ajánlat felirata:

N. N. ajánlata . . . szolgáltatásra a N. Szebeni cs. kir. Teréz árva-intézet számára.

A bánatpénz felirata:

Bánatpénz N. N. ajánlatához . . . szolgáltatásra a N. Szebeni cs. kir. Teréz árvanövelde számára.

Sz. 845. 1866.

(354)

(1-3)

Árlejtsési hirdetmény.

Az erd. orsz. tébolyda számára 1867-ki január 1-sőjétől december végéig a következő szükségelt kellékekre, u: m:

- 150 mázsa ágyi szalma,
1300 font lámpa olaj,
700 „ fagygyertya,
900 „ szappan, továbbá az irodai kellékekre folyó év november 10-kén délelőtti 9 órakor az orsz. tébolyda-irodában Nagy-Szebenben egy nyilvános árlejtsés fog tartatni.

Az árlejtsési feltételeket, valamint az irodai kellékeknek lajstromát a szokott hivatalos órákban mátfolygva minden nap megtekinthetni.

Minden árlejtső köteles, még a szóbeli árlejtsésnek elkezdése előtt, a felvállalandó cikkek értéke után tíz százalékot (10%) és pedig

- az ágyi szalma után 10 fto
a lámpa olaj után 45 fto
a fagygyertya után 24 fto
szappan 20 fto
az irodai kellékek 20 fto
az összes kellékekre tehát 119 fto

bánatpénzzel akár készpénzben, akár pedig államkötelezvényekben a napi árfolyam szerént letenni; — ezen bánatpénz a vállalkozó ajánlata elfogadása után egyszersmind biztosítéknak fog tekintetni.

Szabályszerűleg szerkesztett, 50 kros bélyeggel ellátott, a megkivántató bánatpénz, valamint az ajánlott cikkeknek betűkkel és számokkal kitétel, s elvégre azon nyilatkozatot is tartalmazó írásbeli ajánlatok, hogy az árlejtsésbe bocsátkozó előtt minden vállalkozási feltételek világosan ismereteseek, és hogy ő azon feltételeknek ma-

gát közvetlenül alája veti, az írásbeli ajánlatokban már kívülről is a cikkek, melyekre ajánlatot tesz, általa megnevezve lévén, a szóbeli árlejtsésnek elkezdé-éig, t. i. november 10-kén d. e. 10 óráig ide benyújtandók; minden későbbben beérkező ajánlat figyelembe nem vétetvé.

Az erdélyi országos tébolyda-igazgatóságától, N. Szeben 1866. october 17-kén.

NEM HIVATALOS.

MOLL SEIDLITZ-PORA Valódi MOLL SEIDLITZ-PORA mely a párisi múkiállításon arany-érmét nyert. Középponti raktára a „Gólyához“ címzett gyógyszerár Bécsben, és egyedül az alább megnevezett raktárakban kapható.

Figyelmeztetés. Miután tapasztaltam, hogy az ugynevezett Seidlitz-por használati utmutatásokkal áruhatéknak, melyek szóról szóra az enyim szerint utánözva, a közönség csalódására, az saját név-aláírásomat is viselik, s ily módon azok külsőokról itélve saját gyártmányaimmal könnyen felcserélhetők lévén, bátor vagyok azért ezen hamisítások ellenébe óvással mindenkit azon megjegyzéssel figyelmeztetni, miszerint az ily nemű szereknek megkülönböztelése végett, „az általam készített Seidlitz-por minden katulyája és minden egyes adag papír-burkolata hivatalos őrizmény alatti saját véd-íparjeggyemmel van ellátva.“ Ára egy bépecsételt eredeti skatulyának 1 ft 25 kr. oszt. ért.

Használati utasítással minden nyelven. E porok számtalan, rendkívüli esetben bebizonyult gyógyhatásuknál fogva minden eddigelő ismert házi gyógyszerek közt bizonyára a legelső helyre méltatandók. A császári nagy birodalom minden részéből hozzánk beküldött több ezernyi hálaírat részletes biz nyilatványul szolgál, hogy azok rögzött dugulás, emésztetlenség és gyomorégés, továbbá görcsök, vesebetegség, idegbaj, szivdobogás, ideges főfajás, vértörölés, köszvényeszerű tagfájdalom, s végül hystéria, hypochondria, tartós hanyási inger stb. eseteiben a legjobb eredménnyel használtatnak, s a legtartamosh gyogyeredményt vívtak ki. Ezen, már nagy csomaggá nőtt levelezés számtalan bizonyítványait tartalmazza azon szenvedőknek, a kik gyakran, miután az allopathiai és vizgyógyimódot hasznalt használtak, ezen egyszerű házi szerhez folyamodtak és egészségüket egyszerre és állandóan visszanyerték. Ezen elismerési iratokban a nép majd minden osztálya u. m. tanítók, kereskedők, kézművesek, mű észek, mezzei gazdák, tanárok, hivatalnokok, katonák, sőt gyógyszerészek és orvosok is, valamint több oly mindkét nemből való egyének képviselvek, a kiknél azelőtt a leghíresebb gyogyórrások a legkisebb könnyebbülést se idézték elő és a kik csupán a valódi Seidlitz-Porok rendszeres használata által lettek tökéletesen egészségesek.

Valódi minőségben kapható csupán csak Kolozsvárt: RITTER Tr. özvegye és WOLFF J. gyógyszerárban. Továbbá Beszterezén: Szongot György, Brassóban: Jekelius F. Dézsen: Krémer Samuel, Fogaras: J. B. Gschader, M.-Vásárhelyt: Jeney Károly, Bucher M. es Burdats A. N.-Bányán: Haracsek Nagy-Károlyban: Schöberl, Nagy-Szebenben: Müller gyógyszerész, N. Váradon: Jánky Antal, Segesvárt: Misselbacher, Szász Régen: Wachner & Sebinker, Szászsebesen: Binder F. gyógyszer, Szent-Gyóthán: Knall T. gyógyszerész, Szerdahelyt: Schimert F. gyógyszerész, Szerethen: Sommer J. Zilahon: Harinath S. F.

norvégiai „Bergen“ városból való valódi DORSCH-MÁJHALZSIROLAJ raktárais.

Ára egy nagyobb üvegek 1 frt. 80 kr. egy kisebbnek 1 frt. o. é. Az üvegesék el vannak látva védmárkossal és kimerítő használati utasítással. Ez az egyetlen faj, mely minden töltés előtt vegytanilag megvizsgáltatik és czin-kupakkal elzárt üvegekben küldetik el. — Ezen legtisztább és leghatalyosabb májhalzsir-faj a dorschhalaknak legfogodosabb egybegyűjtése és kivilágosítása által van megnyerve, és egyáltalában semmi vegytani kezelés alá nem vonatott, hanem a bepecsételés üvegekben levő tojások egészen épen és azon állapotban valódi Dorsch-májhalzsirólaj Európának minden orvosi tekintélye által mint legjelesbb gyógyszer a mell- és tüdőbajokban, scrophulus és rachitis, köszvény és eszű, idült hörkiütés, szemgyuladás, ideg- és több más bajokban legsikeresebben alkalmaztatik.

MOLL A. gyógyszerész Bécsben, „zum Storch“, Tuchlauben. (356) Előleges hirdetés. BOSKOVITZ A. egész tisztelettel jelenti a nagyérdemű közönségnek, hogy a helybeli piacon megnyitotta optikai aruk raktárát

(350) (3-3) Árpa termelő gazda urak értesítetnek, miszerint árpájuk alólított által piaci áron bár minő mennyiségben megvásároltatik. — Egyttal az is tudatik a tisztelt illető közönséggel, miképp alólírtnak sikerülvén a sőr élesztőt minden keserűségtől megtisztítani, mi a kolozsvári városi sörházban tisztá és jó minőségben folytonosan kisebb és nagyobb mennyiségben jutányos áron található. Kolozsvárt, oct. hó, 1866. ÁKONTZ JOZSEF.

(11-*) (223) (343) (5-12) Kis szülőknék igen fontos! A gyermekeket a görvéltyől megmentendő, ajánlom az általam feltalált „Gilisztá csofoládé“ minden harmadik hónapban rendszeres beadatni, akár gyantáni Giliszttát, akár nem, és miért? az meg bizonyítványt fogal magába. Ára egy darabnak 20 kr. nálam helyben 6 darab 1 frt. A megrendeléshez azonnal a birodalom minden részébe a legbiztosabban posta úttal vétellel teljesítetnek alólírt által. Kapható Kolozsvárt: csak is egyedül Schütz Károly urnál, Meg a könyvesekében jegyzett bizományosainál. KRÖCZER AGOSTON s. k. gyogyészertéz Tokajban.

JOH. KLEIN WIEN Landstrasse, Rasumowsky-gasse 2/5, megrendelhető Kőnyomatu munkák, Levélre való pecsétek és levél borítékok ellátva domboru préselt csatléval. Minták és árjegyzék ingyen.

(310) (11-12) Alólírt tisztelettel jelentem, hogy Bécsből megékezve, fényűvet ke-rekedésemet a legújabb divan nagy mennyiségű s a legjobb minőségű árny-cikkekkel nyomon betendéztem, mely alkalmánál üzletemet a legdivatosabb és legfinomabb Ősz és téli ruha-kelmékkel, melyeknek kész előnyökhé átlatlást a megrendelés után penton és jutányosan eszükölöm, finem és olcsó férfi kalapokkal, élgans nyak-kendőkkel, szővel minden a férfi divat körébe tartozó cikkekkel díszan ellátam, me y költéges betendézéte azon bit öztöze hogy a t. cz. közbüség gyámolítai fogja a minden ítéryének megfelelő tözetemet, melyek célja: izleetes, finom árúkkal olcsón szolgálni. Nagy-piac, 6. ík szám SZENKOVICS MIKLÓS.